

Dette dokument udgør referat fra møde i Gudenåkomitéen d. 23. juni 2023

Praktisk information om mødet:

Mødested: Radisson BLU, Hotel Papirfabrikken, Papirfabrikken 12, 8600 Silkeborg.
Mødelokale 1

Varighed: Det samlede tidsforbrug var fra 9.00 – 14.00

Forplejning: Der var fuld forplejning

Parkering: Gratis parkering

Kontaktinformationer til Gudenåkomitéens Sekretariat:

Morten Horsfeldt Jespersen: Sekretariatschef - Gudenåkomitéens Sekretariat
Direkte telefonnummer: 89 70 15 20 / 20 51 75 50. e-mailadresse: mhj@silkeborg.dk

Majbritt Kjeldahl Lassen: Koordinator - Gudenåkomitéens Sekretariat
Direkte telefonnummer: 51 44 49 43. e-mailadresse: makla@silkeborg.dk

Besøgsadresse og hjemmeside: Gudenåkomitéens Sekretariat, Søvej 3, 8600 Silkeborg.
www.gudenaakomiteen.dk

Deltageroversigt

Politisk deltagelse

Karen Lagoni
Steffen Drejer
Erling Kvist Andersen
Rune Kristensen
Rikke Østergaard Christensen
Jeppe Mouritsen (i punkt 1 – 7)
Aleksander Myrhøj

Repræsentorer

Randers Kommune
Viborg Kommune
Favrskov Kommune
Silkeborg Kommune
Horsens Kommune
Hedensted Kommune
Norddjurs Kommune

Teknisk deltagelse

Michael Damm
Daniel Lindvig
Jens Albert Hansen
Morten H. Jespersen
Mathias Utoft Jørgensen Henneberg
Bent Hodde Mortensen
Christina Skipper Ravn
Bjarke H. Jensen
Søren Kepp Knudsen
Majbritt Kjeldahl Lassen

Repræsentorer

Randers Kommune
Viborg Kommune
Favrskov Kommune
Silkeborg Kommune
Silkeborg Kommune
Skanderborg Kommune
Horsens Kommune
Hedensted Kommune
Norddjurs Kommune
Gudenåkomitéens Sekretariat

Afbud

Jens Szabo

Repræsentorer

Skanderborg Kommune

Dagsorden

1. **Godkendelse af dagsorden og introduktion til området (09.00 – 09.10)**

/v. Rune Kristensen

Gudenåkomitéen – punkter vedr. klimatilpasning samt komitéens økonomi

2. **Orientering om status på arbejdet omkring implementering af pejlemærker, herunder økonomi**

(09.10 – 09.20)

/v. Rune Kristensen

3. **Drøftelse af Gudenåkomitéens studietur til Belgien 2023 og videre proces (09.20 – 10.20)**

/v. Morten Horsfeldt Jespersen, Rune Kristensen og Mathias Utoft Jørgensen Henneberg

4. **Drøftelse af Gudenåkomitéens studiedag til Christiansborg (10.20 – 10.30)**

/v. Mathias Utoft Jørgensen Henneberg

5. **Beslutning om komitéens afrapportering om klimatilpasning til borgmestergruppen i 2023 (10.30 – 10.40)**

/v. Morten Horsfeldt Jespersen

Pause 20 min

Gudenåkomitéen – punkter vedr. GudenåSystemets benyttelse, samt natur og miljø

- 6. Orientering om spiritussejlds i ikke-beviskrævende motoriserede fartøjer (11.00 – 11.05)**
/v. Majbritt Kjeldahl Lassen

- 7. Orientering om sejladsområdet samt drøftelse af emner til dialogmøde med Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen (11.05 – 11.15)**
/v. Majbritt Kjeldahl Lassen

- 8. Drøftelse af Gudenåens nutidige og fremtidige rekreative benyttelse (11.15 – 12.10)**
/v. Majbritt Kjeldahl Lassen

Gudenåkomitéen – øvrige punkter

- 9. Gensidig orientering om Gudenårelaterede emner og projekter (12.10 – 12.20)**

- 10. Aktivitetsplan (12.20 – 12.25)**
/v. Daniel Lindvig

- 11. Eventuelt (12.15 – 12.30)**
/v. Rune Kristensen

Frokost 12.45 - 14.00 i restaurant Michael D

Oversigt over bilag

Nr.	Titel på bilag
1	Gudenåkomitéens studietur til Belgien 2. – 4. maj 2023_ opsummering - fagligt program
2	Forlag til kommunikation om Gudenåens studietur til sociale medier
3	Udkast til program for Gudenåkomitéens studiedag til Christiansborg 27. oktober 2023
4	Referat fra dialogmøde med ml. Gudenåkommunerne, udlejerne med langturskoncessioner og NST
5	Referat fra møde i Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen_27. april 2023
6	Henvendelse om den store rekreative værdi af Naturstyrelsens ejendom Klostermølle v. Mossø
7	Gudenåen i et sejladsperspektiv
8	Eksempler på fartøjer
9	Forsvarsværk mod Gudenåen klar

Punkt 1. Godkendelse af dagsorden

Gudenåkomitéens vedtægter § 4 om Gudenåkomitéens sammensætning fastligger, at kommuner med areal indenfor oplandet til Randers Fjord kan optages som medlemmer af Gudenåkomitéen. Følgende kommuner har dermed krav på medlemskab, hvis de ønsker dette (alfabetisk oplistet): Favrskov, Hedensted, Horsens, Ikast-Brande, Norddjurs, Odder, Randers, Silkeborg, Skanderborg, Syddjurs, Vejle, Viborg og Aarhus.

Det har traditionelt været de 7 kommuner, hvor Gudenåens sejlbare hovedforløb løber igennem, der har ønsket medlemskab. Med komitéens voksende fokus på bl.a. klimatilpasning og helhedstækning, ønsker Norddjurs Kommune medlemskab. Indtil medlemskabet er formelt på plads deltager Norddjurs Kommune på møderne uden stemmeret.

Indeværende dagsorden har klimatilpasning og Gudenåens benyttelse som hovedtema. Hovedtemaet skulle oprindeligt have være VOS-opgaven, men idet Statens Vandområdeplan 3 havde ladet vente på sig og først udkom på dagen for denne dagsordens udsendelse, afvikles i stedet et dedikeret VOS møde 13. oktober 2023. Samme dag afvikles også dialogmøde med Landbrugets organisationer.

Gudenåkomitéens møder placeres rundt om i medlemskommunerne. Denne gang afvikles mødet i Silkeborg. Efter dagsordenens godkendelse giver Rune Kristensen en introduktion til området i relation til opgaverne i Gudenåkomitéen med fokus på emner for dagens møde.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- dagsordenen til Gudenåkomitéens møde 23. juni 2023 godkendes.

Beslutning

Indstilling godkendt.

Punkt 2. Orientering om status på arbejdet omkring implementering af pejlemærker, herunder økonomi

Baggrund

Folderen "Tværs med Vilje", der angiver de strategiske pejlemærker for Gudenåkomitéens og VOS Randers Fjords arbejdsområder, er et dynamisk arbejdsdokument hvor hvert enkelt emne/område skulle udfoldes på kommende møder. Et af arbejdsområderne, klimatilpasning, er for nyligt blevet en officiel opgave for Gudenåkomitéen.

På nuværende tidspunkt er der arbejdet med 2 af de 5 pejlemærker ("Gudenåens benyttelse" d. 18. november 2022, og "Klimatilpasning" d. 24. marts 2023). På det kommende VOS-møde vil der blive arbejdet med pejlemærkerne "Sammen og en Rens Randers Fjord" og "Synlighed, viden og indflydelse". Det sidste pejlemærke "Natur og Miljø" er programsat til gennemarbejdning til årets sidste møde.

Når Gudenåkomitéen har vedtaget alle fokusemner og pejlemærker i hæftet "På Tværs med Vilje" rundsendes dokumentet til medlemskommunerne til kommentering.

Sekretariatets bemærkninger

På komitéens studietur til Belgien blev det aftalt med Central Denmark EU Office (CDEU, Midtjyllands kontor i EU) at "På Tværs med Vilje" kunne fremsendes til gennemsyn ift. støtte fra EU-programmer. Sekretariatet har derudover holdt et møde med CDEU ift. organisering af et samarbejde med Gudenåkommunerne mhp. at operationalisere konkrete projektmuligheder.

Et af pejlemærkerne er "Klimatilpasning". Gudenåkomitéen besluttede d. 18. november 2022 at rette henvendelse til Gudenåborgmestrene om ressourcer til at løfte komitéens udvidede opgaveportefølje på klimatilpasningsområdet som følge af Borgmestrenes anbefaling til Gudenåkomitéen. Komitéen besluttede d. 24. marts 2023, at formandskabet skulle invitere sig ud til dialog om medlemskommunernes fagudvalg for at fortælle om det seneste Gudenå-produktion ift. klimatilpasning: [Landskabsanalysen for Gudenådalen](#). På samme møde besluttede komitéen, at medlemmerne skulle arbejde for en udvidelse af komitéens budget fra 2024 (samlet bidrag: 1 million kr.)

Ved dagsordenens udsendelse er mødet i Skanderborg Kommune afviklet (budgetudvidelsen er med i budget 2024) og Favrskov Kommune. De resterende møder afvikles efter sommerferien

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Indstilling godkendt.

Punkt 3. Drøftelse af Gudenåkomitéens studietur til Belgien 2023 og videre proces

Baggrund

Gudenåkomitéen gennemførte i perioden 2.- 4. maj 2023 en 3 dages studietur til Belgien. Hovedtemaet for turen var klimatilpasning, men indeholdt også elementer til flere af komiteens arbejdsområder (fx natur, rekreativ udnyttelse af vand)

Forud for en drøftelse i komitéen vedr. udbyttet af studieturen, gennemgår Sekretariatet på mødet studieturens forløb samt dets økonomi.

Sekretariatets bemærkninger

Sekretariatet udsendte 12. maj 2023 et evalueringsskema til brug for turens faglige indhold sammen med oplæggene fra turen og en faglig opsummering af turen (sidstnævnte er bilagt dagsordenspunktet).

På mødet samles op på tilbagemeldingerne fra komitéens medlemmer.

Under dialogmødet med Pernille Weiss i Europa-Parlamentet blev der bl.a. fremsat et ønske om en overordnet plan for arealanvendelsen i Danmark. Komitéen drøfter om et oplæg herom kunne være relevant (tænk tanken CONCITO har fx netop lavet en ny rapport herom) – enten til et kommende møde i Gudenåkomitéen, VOS Randers Fjord eller ifm. det kommende dialogmøde ml. VOS Randers Fjord og Landboforeningsformændene?

Økonomi

Der var tilmeldt 6 politikere og 8 embedsmænd til studieturen. Den samlede udgift til studieturen udgør 134.788 kr. Dette svarer til en pris pr. person på 9.628kr. Gudenåkomitéen betaler studieturen for de deltagende politiske medlemmer samt Sekretariatets koordinator, i alt 67.394 kr.

Den videre proces

I folderen ”På Tværs med Vilje” med strategiske pejlemærker for det tværkommunale samarbejdes arbejdsområde, er det besluttet at Gudenåkomitéen har en ambition om at være drivkraft for at der skabes en klimarobust Gudenådal, og at Gudenåkomitéen vil være med til at sætte retningen for fremtidens Gudenådal.

Den viden, som blev skabt på studieturen omkring arbejdet med SIGMA plan, kan danne inspiration for hvordan en samlet og overordnet rammefortælling omkring Gudenåen kan bruges til at lykkedes med skabe fremtidens, klimarobuste Gudenådal. Her kan ambitioner om, at vand bliver et aktiv og ikke et problem, at arbejde med naturen og ikke imod og sikre at de rekreative, unikke kvaliteter bevares og styrkes, være eksempler på temaer.

En overordnet ramme kan understøtte de lokale initiativer i de enkelte kommuner og understøtte nationale og EU-krav ift. eksempelvis vandrammedirektivet og Naturgenopretningsforordningen. Det kan samtidig skabe udgangspunkt for nye initiativer som ”Ren Randers Fjord”, Unesco Biosfære mv.

Sekretariatet vil til mødet fortælle lidt mere om mulighederne herfor.

Bilag

Bilag 1. Opsummering på det faglige program_Gudenåkomitéens Studietur 2023

Bilag 2. Forslag til kommunikation om Gudenåens studietur til sociale medier

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen på baggrund af evalueringerne drøfter studieturens udbytte.
- Gudenåkomitéens medlemmer orienterer offentligheden om studieturen.
- Gudenåkomitéen drøfter mulig videre proces

Beslutning

Indstillingens første punkt blev drøftet

Indstillingens andet punkt godkendt, idet der udsendes en pressemeddelelse

Indstillingens tredje punkt drøftet. Gudenåkomitéen ønsker at arbejde videre med et storskalaprojekt for hele Gudenåen inkl. Randers Fjord.

Punkt 4. Drøftelse af Gudenåkomitéens studiedag til Christiansborg

Baggrund

Gudenåkomitéen har besluttet sig for to ”ud af huset” arrangementer i 2023 – den gennemførte flerdages studietur til Belgien 2. – 4. maj 2023 samt en studiedag til København (Christiansborg).

Komitéen har tidligere peget på d. 27. oktober 2023 som mulig dato for besøget på Christiansborg.

På baggrund af tilbagemeldingerne på Gudenåkomitéens henvendelser til miljøminister Magnus Heunicke og Miljø- og Fødevarerudvalget, præsenteres et opdateret programudkast for studiedagen.

Sekretariatets bemærkninger

Hovedformålet med Gudenåkomitéens tur til Christiansborg er at tale klimatilpasning og vandhåndtering i Gudenåen med hhv. Miljøminister Magnus Heunicke, og med Miljø- og Fødevarerudvalget.

Der er lavet endelig aftale med miljøministeren om et møde d. 27. oktober 2023, som fremgår af bilagte programudkast. Det har ikke været muligt at lave en mødeaftale Miljø- og Fødevarerudvalget denne dag.

Komitéen blev på møde 24. marts 2023 præsenteret for muligheden for samme dag at mødes Erhvervsminister Morten Bødskov med fokus på spiritussejlad i ikke-beviskrævende motoriserede fartøjer. Komitéen besluttede at fremsende et opfølgende brev om sagen og invitere komitéen på besøg for at drøfte sagen nærmere. Ministeren har imidlertid ikke mulighed for at mødes med komitéen d. 27. oktober 2023 (se senere dagsordenspunkt).

Bilag

Bilag 3. Udkast til program for Gudenåkomitéens studiedag til Christiansborg 27. oktober 2023

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen drøfter studiedagen til Christiansborg

Beslutning

Studiedagen drøftet.

Der holdes fast i det foreslåede program med en enkelt justering (møde med folketingspolitikere valgt i Gudenåkommunerne før eller efter mødet med miljøministeren).

Formandskabet tager afsted, evt. suppleret med andre efter ønske.

Punkt 5. Beslutning om komitéens afrapportering om klimatilpasning til borgmestergruppen i 2023

Baggrund

Gudenåborgmestrene anbefalede d. 19. september 2022 komitéen at arbejde videre med konkrete anbefalinger på klimatilpasningsområdet, og udtrykte samtidigt ønske om at blive holdt orienteret om fremdriften af Gudenåkomitéens arbejde på området.

Komitéen besluttede d. 18. november 2023 at afrapportere minimum én gang årligt til Gudenåborgmestrene om fremdriften i Helhedsplan for Gudenåen, men at formen på afrapporteringen overvejes.

På mødet drøftes formen på afrapportering til Gudenåborgmestrene i 2023.

Sekretariatets bemærkninger

Under udarbejdelsen af Gudenå Helhedsplan for Vandhåndtering i Gudenåen fremsendte komitéen i sin egenskab af faglig arbejdsgruppe i alt 3 orienteringsbreve til Gudenåborgmestrene herom, så de kunne følge med i arbejdet.

Samme fremgangsmåde kan følges ift. komitéens nuværende arbejde med klimatilpasningsområdet for 2023.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen sender en skriftlig orientering til Gudenåborgmestrene om fremdriften i Helhedsplan for Gudenåen i 2023.

Beslutning

Indstilling godkendt. Der suppleres med, at Gudenåkomitéen inviterer sig selv ind til første KKR-møde i 2024.

Punkt 6. Orientering om spiritussejlads i ikke-beviskrævende motoriserede fartøjer

Baggrund

Nuværende lovgivning på området fastsætter en fast promillegrænse (0,5%) såfremt det motoriserede fartøj kræver et uddannelsesbevis at føre. Hvis det ikke kræver et bevis at føre motorbåden, er der ingen fast promillegrænse. I Gudenåsystemet har denne forskel medført frikendelse af en motorbådssejlende med en promille > 2.

Gudenåkomitéen bakker om en om fast promillegrænse til alle motoriserede fartøjer – [at arbejde herfor er en del af pejlemærket for Gudenåens benyttelse](#). Komitéen har tidligere henvendt sig til både Erhvervsministeren og Søfartsstyrelsen om sagen (find henvendelser om komitéens kommunikation om sejlads på komitéens hjemmeside – [tryk her for direkte link til siden](#))

Sekretariatet orienterer på mødet om nyeste udvikling i sagen om spiritussejlads i ikke-beviskrævende fartøjer.

Sekretariatets bemærkninger

Komitéen besluttede d. 24. marts 2023, at der skulle sendes et nyt brev til erhvervsminister Morten Bødskov. Brevet blev sendt d. 13. april 2023 og ligger online på Gudenåkomitéens hjemmeside (direkte link til henvendelsen ”[Gudenåkomitéen efterspørger fortsat afklaring på lovområdet om spiritussejlads i de ikke-beviskrævende motoriserede fartøjer, og ønsker at drøfte lovområdet med Erhvervsministeren](#)”). I henvendelsen ligger komitéen op til en personlig drøftelse med ministeren.

Ifølge erhvervsministerens Sekretariat, har ministeren desværre ikke har mulighed for at mødes personlig med komitéen på den foreslåede dato 27. oktober 2023. Der var ved dagsordenens udsendelse ikke kommet et skriftligt svar fra erhvervsministeren på komitéens henvendelse.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen til efterretning

Beslutning

Indstilling godkendt.

Punkt 7. Orientering om sejladsområdet samt drøftelse af emner til dialogmøde med Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen

Baggrund

Gudenåkomitéen har som opgave at følge udviklingen i den rekreative anvendelse af vandsystemet og de vandnære arealer. Gudenåkommunerne får input hertil gennem 2 forskellige dialogfora: dialogmøde med kanouudlejere med langturskoncessioner samt dialogmøder med Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen

Sekretariatets bemærkninger

Dialogmøde med kanouudlejere med langturskoncessioner

Der indkaldes som udgangspunkt 2 årlige dialogmøder med kanouudlejere med langturskoncessioner samt 2 møder i Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen. For begges vedkommende er møderne planlagt afviklet før og efter sejlads højsæsonen.

Ift. dialogmøde med udlejerne afvikles dette såfremt enten kommunerne eller udlejerne har emner at drøfte. Er dette ikke tilfældet, erstattes mødet efter aftale af et orienterende nyhedsbrev. Sejladsområdet har de senere år kørt upåklageligt, hvorfor der har været en overvægt af nyhedsbreve.

Udlejerne ønskede imidlertid et møde forud for sejlads sæson 2023 med hovedfokus på teltpladser. Udlejerne oplever dels mindre optimal kvalitet på nogle af pladserne, dels ville udlejerne gerne gøre opmærksom på, at nedlæggelsen af teltpladser udgør en udfordring. Især den oprindeligt udmeldte lukning af teltpladsen i Horsens Kommune (NST ejet) blev problematiseret (større belægning på andre pladser). Det har siden vist sig, at lukningen af teltpladsen først er efter sejlads hovedsæsonen i 2023, men herefter kan man ikke nødvendigvis forvente en teltplads ved Klostermølle.

Sparsom kollektiv trafik og det faktum, at modstrømssejlads er forbudt på å-strækningen ml. Tørring og Klostermølle har fået Hedensted og Horsens Kommuner til at lancere et populært tilbud til kanoturister (og andre turister i øvrigt) i form af Modstrømsbussen. Denne ordning foreslog udlejerne udvidet, da modstrømssejlads for en alm. turist måske kan virke mere som en teoretisk mulighed. Gudenå Samarbejdets netværkskoordinator har taget ønsket med hjem.

Referatet fra dialogmødet med udlejerne er bilagt til orientering.

Dialogmøder med Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen

Interessen for at deltage i Brugerrådet har været stor, og medlemsantallet er på opfordring fra Gudenåkomitéen blevet hævet således at der nu er 20 medlemmer. Det nuværende Brugerråd har foreslået at udvide møderne med sejladsrelevante besigtigelser, når dette passer ind i dagsordenen. Dette er et nyt tiltag og det vidner om et aktivt Brugerråd.

Referatet fra Brugerrådsmødet 7. april 2023 er bilagt til orientering. Til komitéen fremhæves især:

- Brugerrådet har besluttet at kontakte resortministeren for at opfordre til fremtidige adgang for offentligheden på Klostermølle ifm. et salg af de historiske bygninger, herunder især den fremadrettede overnatningsmulighed for de sejlende.
Brugerrådet har aldrig tidligere samlet kontaktet landspolitikere.
Deres henvendelse af 25. maj 2023 er bilagt til orientering.
- Brugerrådet har besluttet hvilke 5 ting, de gerne vil drøfte med Gudenåkomitéen (planlagt dialogmøde mlm Gudenåkomitéen og Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen er pt. sat til foråret 2024)

Sekretariatet viste til inspiration for drøftelser og beslutningen billeder af emner, der havde været oppe i Brugerrådet tidligere. Rækkefølgen på emner, Brugerrådet ønsker drøftet med Gudenåkomitéen, er ikke et udtryk for prioritering af punkterne relevans, men skyldes en sammenskrivning af de mange forslag, der blev fremsat på mødet:

- **Nationalpark vs. Oplevelsespark**
 - Hvad er visionen for fremtidens Gudenå?
 - Hvilke hensyn skal der tages til naturen, beboerne og brugerne? (balance)
 - Er der behov for undersøgelser af effekterne af eksisterende aktivitetsniveau
- **Adgang og tilgængelighed for alle**
 - Mange af de tidligere, naturlige isætningssteder/ramper mangler i dag
 - Større adgang fra vandsiden til steder, hvor der kan holdes rast, end for nuværende
 - Opdatering af [Vandvejen fra 2013](#) som et led i en handlingsplan for Gudenåsystemet?
- **Faciliteter**
 - Flere shelters
 - Flere madpakkehuse
 - Flere skraldespande
 - Flere toiletter
- **Pas på naturen – adfærd**

Efter Corona opleves en anden tilgang til affald i naturen end før – der er kommet mere affald. Der kan arbejdes for en holdningsændring, så man tager sit affald med hjem.
- **Tange Sø**

Gudenåsystemet er spærret ved Tangeværket. En holdning til en fremtidig løsning kunne drøftes

Bilag:

Bilag 4. Referat fra dialogmøde med ml. Gudenåkommunerne, udlejerne med langturskoncessioner og NST

Bilag 5. Referat fra møde i Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen_27. april 2023

Bilag 6. Henvendelse om den store rekreative værdi af Naturstyrelsens ejendom Klostermølle v. Mossø

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen til efterretning.
- Gudenåkomitéen drøfter tilbagemeldingen fra Brugerrådet ift. til drøftelsesemner til dialogmødet.
- Gudenåkomitéen beslutter egne drøftelsesønsker til dialogmødet.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

De 4 første foreslåede emner, Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen har foreslået til drøftelse til det kommende dialogmøde blev vedtaget.

Gudenåkomitéen vil til dialogmødet orientere om, hvad de arbejder med, samt drøfte med Brugerrådet hvordan de kan spille ind i Gudenåkomitéens dagsorden på sejladsområdet.

Punkt 8. Drøftelse af Gudenåens nutidige og fremtidige rekreative benyttelse

Baggrund

Gudenåen forbindes med sejlads og det i stigende grad. Men det er ikke blot er sejladsen, der stiger - det gør kreativiteten også. Gudenåkommunerne oplever i stigende grad at skulle vurdere på nye sejladsaktiviteter og fartøjstyper.

Der udestår imidlertid en politisk drøftelse af, hvilken retning GudenåSystemet skal udvikle sig i rent sejladmæssigt: hvor skal snittet mellem Gudenåens benyttelse og beskyttelse ligge?

Idet Komitéen har til opgave at følge udviklingen i den rekreative anvendelse af vandsystemet og de vandnære arealer samt og rådgive kommunerne om Gudenåens benyttelse, kunne en helhedsdrøftelse af systemet ligge hos Gudenåkomitéen. At det er et relevant emne, fremgår også af Brugerrådets ønske om at drøfte "Nationalpark vs. Oplevelsespark" ved Gudenåkomitéen.

Komitéen har allerede taget hul på emnet. Komitéen besluttede d. 18. november 2022 at udvide pejlemærkerne i hæftet "På Tværs med Vilje" for emnet "Gudenåens Benyttelse" med 5 nye punkter som nu er indskrevet i pejlemærket ([direkte link til På Tværs med Vilje](#)). På samme møde blev en tids- og procesplan for arbejdet med sejladsområdet i funktionsperioden godkendt.

Sekretariatet giver på mødet en introduktion til den lovgivning, der regulerer sejladsen og hvad der reguleres/ikke reguleres for nuværende i GudenåSystemet.

På baggrund af introduktionen tager Gudenåkomitéen fat på de drøftelser om Fremtidens Rekreative Gudenå, som i løbet af funktionsperioden kan danne grundlag for synet bag en fælles administrationspraksis for sejladsområdet i Gudenåkommunerne.

Sekretariatets bemærkninger

Der er især 2 lovgivninger af betydning for sejladsen: vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven.

Uden vandløbsloven måtte man ikke sejle på vandløb, man ikke selv ejer – vandløbsloven giver som udgangspunkt adgang for ikke-motoriserede småfartøjer. Regulativerne, der udstedes i medfør af vandløbsloven, specificerer betingelserne for sejladsen for den pågældende vandløbsstrækning.

Ikke-erhvervmæssig sejlads kan supplerende reguleres efter naturbeskyttelsesloven, hvis der - som der er for Gudenåen - er lavet en sejladsbekendtgørelse (link til bekendtgørelse: [Bekendtgørelse om ikke-erhvervmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers](#)). Ikke alle reguleringsmuligheder i bekendtgørelsen anvendes.

Sekretariatet præsenterer på mødet et overblik over GudenåSystemets udnyttelse anno 2023.

Bilag:

Bilag 7. Gudenåen i et sejladsperspektiv

Bilag 8. Eksempler på fartøjer

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen drøfter Fremtidens Rekreative Gudenå

Beslutning

Indstilling godkendt.

Til det kommende møde præsenterer Sekretariatet en anbefaling til zonerings af sejladsaktiviteter.

Ift. bæredygtig sejlads anbefaler Gudenåkomitéen at sejlads på fossile brændstoffer udfases over tid, at størrelsen på elmotorer begrænses samt at gener fra miljøfremmede stoffer (fx ifm. bådvaske) og støj adresseres.

Punkt 9. Gensidig orientering om Gudenårelaterede emner og projekter

Baggrund

Punktet har til formål at holde kommunerne indbyrdes opdaterede om lokale vandstandsudfordringer, klimatilpasningstiltag, naturgenopretningsprojekter, regulativrevisioner o.lign.

Bemærkning fra Silkeborg Kommune

Svostrup Kro har 9. marts 2022 fået tilladelse og dispensation til at etablere et dige og til at terrænregulere i kroens haven, som ligger ned mod Gudenåen. Der er givet lov til at fylde jord på, så kroen er sikret mod høj vandstand i Gudenåen, som man f.eks. så det i vinteren 2019/2020. Der er i tilladelse og dispensationen meddelt vilkår, som sikrer de værdifulde landskabselementer samt levesteder og spredningskorridorer for dyre- og planteliv. Tilladelse og dispensation er kommet i hus efter længere dialog mellem lodsejer, lodsejers rådgiver samt kommunen. Arbejdet er udført i foråret 2023 (se bilag).

Bemærkning vedr. Vandområdeplan 3

Staten har 15. juni 2023 udsendt Vandområdeplan 3 (VP3) – herunder findes direkte link til pressemeddelelse herom fra miljøminister Magnus Heunicke: "[5,7 mia. kr. skal bringe livet tilbage i danske vandløb, kystvande og søer](#)"

Bilag:

Bilag 9. Forsvarsværk mod Gudenåen klar

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Indstilling godkendt.

Et kommende møde i Gudenåkomitéen skal hvis muligt placeres på Svostrup Kro, så et oplæg fra kroejeren om den lokale løsning kan indgå som en del af dagsprogrammet.

Punkt 10. Aktivitetsplan

Næste møde afvikles 13. oktober 2023. Mødet forventes pt. afviklet på Viborg Kommune, Prinsens Alle 5, 8800 Viborg, og vil have VOS som tema.

Idet der samme dag også afvikles det årlige dialogmøde med Landbrugets organisationer om den kollektive indsats samt en evt. en besigtigelse forventes den samlede mødetid at være ca. 09.00 – 14.30

Følgende punkter foreslås til dagsordenen til VandOplandsStyregruppen for Randers Fjord

- Status for N-vådområder, P-vådområder og lavbundsprojekter
- Status for statens vandområdeplaner, 3. planperiode
- Statslig pulje til opgradering af VOS-arbejdet
- Vedtægtsændringer (som følge af ny organisation af VOS)
- Ren Randers Fjord (projekt-idÉ)
- Drøftelse af pejlemærkerne
 - o ”Synlighed, viden og indflydelse”
 - o ”Sammen om en Ren Randers Fjord”

Følgende punkter foreslås til dialogmødet ml. VandOplandsStyregruppen for Randers Fjord og med landbrugets organisationer om den kollektive indsats:

- Opfølgning på dialogmødet 22. april 2022
- Status for vådområde- og lavbundsindsatsen i Randers Fjord-oplandet
- Det fremtidige samarbejde med landbrugets organisationer (bliver medlemmer af VOS)

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen drøfter aktivitetsplanen.

Beslutning

Indstilling godkendt.

Punkt 12. Eventuell